

Dari transcript:

کتابخوانی در کابل

شهرزاد: خا نورجهان خام، میشه د مورد کتابهای که خودت می خوانی بگویی بری ما، چی رقم کتاب ها را معمولاً می خوانی، به عنوان یک جوان؟
نورجهان: خوب، حالی شروع مکتب است مه زیاد کتاب نمی خوانم. چون که فشار درسهايم بسیار زیاد است. لیکن وقتی می خوانم، کتابهایی را میخوانم که از طرف مکتب برم تعیین میشه و یا که پدرم برم میته. معمولاً رمانه بسیار دوست دارم که بخوانم. لیکن بعضی وقت ها چیزهای جدی هم می خوانم.

شهرزاد: رمان هایی ره که میخوانی بیشتر رمان های خارجی هستند، یا خود رمان های افغانی؟
نورجهان: خوب، رمان های افغانی هم میخوانم. لیکن گپ ده ای است که ما زیاد رمان افغانی نداریم و چی نویسنده های جوان ما بیشتر داستان کوتاه نوشته می کنن و به ای خاطر، رمان های روسی زیاد می خوانم و رمان های انگلیسی.

شهرزاد: رمان های روسی و انگلیسی که تو میخوانی به زبان اصلی خو نمی خوانی، به فارسی می خوانی؟

نورجهان: بلی، به فارسی میخوانم و یا به انگلیسی.

شهرزاد: خو، رمان هایی که به فارسی میخوانی، کجا ترجمه شده، چی رقم ترجمه شده؟

نورجهان: خوب بیشترش د ایران ترجمه شده که خوب به زبان فارسی استه تا به زبان دری باشه. به ای دلیل بعضی وقت ها مشکل میباشه. لیکن به خاطری که زیاد خواندم، عادت کدم. لیکن فکر می کنم بسیار جوان ها با ای مشکل دارن.

شهرزاد: فرهنگ کتابخوانی در مجموع در افغانستان چطور است؟ مردم زیاد کتاب میخوانن، کم کتاب میخوانن، اصلاً نمی خوانن؟

نورجهان: جوانان افغانستان، جوانی که د دانشگاه هستن یا د پوهنتون هستن، کتاب میخوانن. لیکن شاگردای مکتب به طور عموم بسیار کم کتاب میخوانن. بسیار کم. و امو شاگردای که د دانشگاه هستن هم، درسته خود فقط کتاب میخوانن. دیگه رشته ها نمی خوانن.

شهرزاد: رسانه ها، چطور است، تبلیغ می کنن؟ بسیار تشویق می کنن مردمه به کتاب خوانی؟ د خود مکاتب افغانی، ایطو یک وضعیت وجود داره که معلمین از شاگردان بخوانن کتاب های اضافی بخوانن؟

نورجهان: د بیشتر مکاتبی که د کابل است، کتابخانه است که حدود... که زیاد کتاب داشته باشن، 500 کتاب دارن، لیکن شاگردان علاقه زیاد به خواندن ندارن به خاطر امو از امو 500 هم نمیتوانیم استفاده درست کنیم. و معلمین هم، خوب خود معلمین هم کتاب نمی خوانند. باز به او خاطر، زیاد چی نداریم، ما توقع نداریم که معلمین تشویق کنند شاگردان ره به کتاب خواندن. لیکن در کل در مطبوعات، اگه که فکر کنیم، صورت می گیره تشویق ، در بعضی برنامه های جوانان، مثل شاید در دو ماه یکبار، یا همو قسم یک چیزی، که ای کافی نیست. باید جوانان بیشتر تشویق شوند، تنها از طریق تلویزیون نی، بلکه از طریق روزنامه ها و رادیو ها.

شهرزاد: روزنامه گفتی، فرهنگ روزنامه خوانی د کابل چقدر است؟ روزنامه، هفته نامه

نورجهان: ام، متأسفانه تعداد روزنامه ها بیشتر از تعداد خواننده هاست در کابل. چون فقط جوانهایی که دانشگاه میروند، او هم به تعداد بسیار کم، احتمالاً شاید فقط شاگردای بخش حقوق و اقتصاد و همین ها کتاب میخوانند. بخش های جدی بیشتر شاگردا نمی خوانند هیچ، روزنامه نمیخوانند.

شهرزاد: تو چی فکر می کنی به عنوان یک جوان، که چی کارها میتوانه صورت بگیره که همی روزنامه، کتاب خوانی به یک فرنگ تبدیل شود دین مردم افغانستان، مثلاً ما د کشورهای اروپایی می بینیم، مردم د مترو کتاب می خوانن، و یکی مسئله سواد است، در کنار ازو؟

نورجهان: خو ای وقت میخواهیه. ما ای قسم هم نیست که اصلاً تبلیغ نشده باشه بری کتابخوانی. لیکن فقط بری ازی است که خود جوانا علاقه ندارند و ای یک ذره وقت می گیره تا که جوانا آشنا شون به کتاب. چون مه مطمئن هستم کسی که یکبار یک کتابه تمام کرد، علاقمند می شه که بیشتر بخوانه. به ای خاطر، بری بار اول کوشش کردنش، قدم بزرگ است که کس میتانه برداره. و ای فقط از طریق چی میتوانه شوه، از طریق اتحادیه های جوانان، از طریق شبکه های جوانان دین خود جوانا، چون هر چقدر که رادیو بگوین چون یک کتله جدا از خود جوانا هستن، زیاد تاثیر گذار نخواهد بود.

شهرزاد: د بین جوانا، د بین شاگردای مکتب و کسایی که کتاب میخوانن، چی نوع کتاب ها بیشتر محبوبیت داره، با چه نوع کتاب ها مردم شروع می کنن؟

نورجهان: یک موضوع بسیار ناراحت کننده ای است که بسیار کتاب های مبتذل میخوانن جوانا. مثلاً کتاب های شعرهای عاشقانه میخوانن که مه فکر نمی کنم ای اوقدر مبتذل است. لیکن باید چیزهای جدی هم بخوانن. یا که کتاب های جنایی میخوانن، از امیر عشیری. که هیچ چیزی د خود هیچ پیامی نداره، هیچ فایده ای نداره، جز ایکه به چیز های مبتذل و خیالی عادت بته. و یا مثلاً کسایی که کتاب خوب میخوانن، هری پاتر می خوانن. هیچ کس کتاب جدی نمیخوانه.

شهرزاد: از هری پاتر گفتی، هری پاتر ده افغانستان ترجمه شد و یا؟

نورجهان: نی، د ایران ترجمه شد. کتاب ششم روی ترجمه استه. لیکن تا کتاب پنجم مکمل ترجمه شده د ایران. و خواننده داره تا حدی، زیاد نی لیکن. فقط همو کسایی می خوانند که ادعا دارن که کتاب خوان های خوب هستند.

شهرزاد: هری پاتر می خوانند؟

نورجهان: بلی

شهرزاد: خوب پس به او اندازه محبوب نشده که د کشورهای دیگه د سطح عام محبوبیت یافته؟

نورجهان: نی، بخاطر ازیکه یک کتابی است که واقعاً فرنگیش و کل چیزش متفاوت از فرنگ افغانی است به خاطر ازو زیاد به دل نمیشینه و همچنان وقته ایرانی ها ترجمه کدن بسیار از کلماتش است که افغان هایی که از ایران نامده اند، یا افغان هایی که در افغانستان بودند یا د پاکستان بودند، آشنایی ندارند.

شهرزاد: کتاب کودک د افغانستان چطورست، ادبیات کودک؟ آیا کتاب های مخصوص کودکا نوشته شده د خود افغانستان؟ یک چیزی که از لحظه فرنگی هم بری طفلاً قابل درک باشه

نورجهان: بعضی نویسنده ها و شاعرای ما که برای کودکا نوشته می کنند، هستند. مثلاً سید حسین.. محمد حسین محمدی. لیکن مشکل کار د ای است که ایا هم د ایران زندگی کدن و بیشتر ایا با امو زیان، با امو لهجه نوشته می کنند که بری کودکای افغان مشکل است درکش. و یا حتی اگه به چیز افغانی نوشته می کنن، به لهجه دری نوشته می کنن، بازم مشکل ای است که او به اندازه کافی تیراژ نداره که به دست تمام چیز ها بررسه، تمام خواننده ها بررسه به او خاطر هم خواننده کم داره و اگر خواننده داره هم مشکل است بری کودکای افغان.

شهرزاد: خوب، به عنوان سوال آخر، از کدام کتاب بیشتر خاطره داری خودت، زود بگو که؟

نورجهان: سوال مشکل. فکر می کنم از کتاب جنگ و صلح اثر تولستوی

شهرزاد: و کتاب های نوجوانان؟

نورجهان: زنان کوچک. چون که ما چهار خواهر بودیم وقتی که چی زنان کوچکه می خواندیم. و هر کدام ما مثل، تا حدی شبیه همی چهار چی بودیم، شخصیت در ای کتاب.

شهرزاد: تشکر بسیار زیاد. موفق باشی

نورجهان: خواهش می کنم

English translation:

Shaharzad: Okay, Noorjahan *Khanum* (lady), can you talk to us about the books that you read? What kinds of books do you usually read as a young person?

Noorjahan: Well, now it is the beginning of my school, so I don't read much. There is a lot of pressure from classes. But when I read, I read books that school has assigned to me, or the books that father gives to me. I usually love to read novels, but sometimes I read serious stuff too.

Shaharzad: The novels that you read, are they mostly foreign or Afghan?

Noorjahan: Well, I do read Afghan novels too, but the issue is that we don't have many Afghan novels and our young writers usually write short stories, and for this reason I read many Russian novels and English novels.

Shaharzad: The English and Russian novels that you read -- you don't read them in original language; you read them in Farsi?

Noorjahan: Yes, I read them in Farsi or English.

Shaharzad: Okay....the novels that you read in Farsi, where are they translated? How are they translated?

Noorjahan: Well most of them are translated in Iran, which is in Farsi rather than Dari. For this reason sometimes it is hard, but because I have read a lot. I am used to it. But I think some young people have problems with it (understanding the text.).

Shaharzad: How is the reading culture generally in Afghanistan? Do people read a lot, a little or do they not read at all?

Noorjahan: Young people in Afghanistan, those in universities, read books. But high school students generally read very little, very little. And those students that are in university, they only read in their own major. They don't read anything else.

Shahrazad: What about the media, do they advocate reading? Do they encourage people to read? In Afghan schools, is there a situation where teachers ask students to read extra books?

Noorjahan: In most of schools in Kabul, there is a library that approximately...that has many books, 500 books, but students are not interested in reading. So, even those 500 books are not used effectively. And teachers, teachers too don't read. For this reason, we really can't expect the teachers to encourage students. But in general, in the media, if we think about it, there is encouragement in some youth shows. Maybe once or twice in a month, they talk about these issues, which is not enough. The young people should be encouraged more, not only by TV but also by newspapers and radios.

Shahrazad: You mentioned newspapers...What is the culture of reading newspapers in Kabul? ...newspapers, weekly papers...?

Noorjahan: Umm... Unfortunately the number of newspapers is more than the number of readers in Kabul. Only young people who go to university, those too in little number, probably only the students of law and economy and these, read books...the serious majors, so to say. Most students don't read at all. They don't read newspapers.

Shahrazad: What do you think as a young person...what should be done to make reading newspapers and books a culture among people in Afghanistan? For example, in European countries, we see that people read in the metro...One issue is the literacy, what is the next issue?

Noorjahan: Well, this certainly takes time. It is not that book-reading hasn't been advocated, but young people are not interested themselves and it takes some time for young people to get used to books. Because I am sure that once somebody reads a book, they will be interested in reading more. For this reason, the first major step that one takes is to try. And how would this be possible? It would be possible through youth unions, through networks of young people themselves. Because as long as radio is not something that has emerged from among the students, this will not be very effective.

Shahrazad: Among young people, among school students and others who read, what books are more popular? What books do people start with?

Noorjahan: A distressing matter is that young people usually read cheap books. For example they only read love poetry, which I don't think is very cheap, but they should read serious stuff too. Or they read crime novels, from Amir Ashiri (an Iranian popular writer). That has no substance, no message and no benefit, other than encouraging you to fantasy and cheap things. Those who read better read Harry Potter, for example -- nobody reads serious stuff.

Shahrazad: You pointed out Harry Potter; was Harry Potter translated in Afghanistan, or not?

Noorjahan: No, it was translated in Iran. The sixth book is being translated now. But till the fifth book, all were translated in Iran. It has some readers -- not much though. Only those people read it who claim to be good readers.

Shahrazad: They read Harry Potter?

Noorjahan: Yes.

Shahrazad: So it didn't become as popular as it became in some other countries?

Noorjahan: No, because it is a book that really ... the culture described in it and everything about it is different from the Afghan culture, so it doesn't become very attractive. Also when Iranians translated it, there are many words that Afghans who haven't been to Iran, or Afghans who have to Afghanistan or Pakistan, are not familiar with.

Shahrazad: How about children's books, children's literature, in Afghanistan? Are there books written especially for children in Afghanistan? ...Something that is comprehensive for children culturally too?

Noorjahan: There are some writers and poets that write for children in Afghanistan, for example Sayeed Husin, I mean Mohammad Husin Mohammadi. But the problem is that (these writers) too have lived in Iran and mostly write using that language, that accent, which is hard for an Afghan child to understand. Or even if they write in Afghani, in Dari accent, again the problem is that it doesn't have enough circulation so that it will reach all readers, so it has a few readers, or even if it has readers, it is hard for Afghan children to understand it (what they read).

Shahrazad: Well, as the last question, from which book do you have more memories yourself, and answer quickly (teasing her)?

Noorjahan: It is a hard question. I think, *War and Peace*, by Tolstoy.

Shahrazad: And youth literature?

Noorjahan: *Little Women*, because we were four sisters when we were reading *Little Women* and each of us was kind of similar or close to the four characters in this book.

Shahrazad: Thanks a lot. Be successful.

Noorjahan: You are welcome.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use everyday. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2003-2009 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated